

LEGISLATÍVNE ZMENY VO VODNOM HOSPODÁRSTVE

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky,
Sekcia vôd

Ing. Gabriela GANSE, Mgr. Paula DIVÉKY

**12. ročník odborného seminára
PROBLÉMY OCHRANY PODZEMNÝCH VÔD
5. december 2024, VÚVH Bratislava**

Zákon č. 525/2023 Z. z.

Účinnosť od 1.1.2024

• Vodný zákon (č. 364/ 2004 Z. z.)

- **80f ods. 2:** Vlastník malej ČOV do 50 EO je povinný požiadať OŠVS do 31. decembra 2032 o zosúladenie povolenia na vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd alebo do podzemných vôd
- **Pôvodný termín 1. január 2024** (novela VZ účinná od 1.januára 2022)

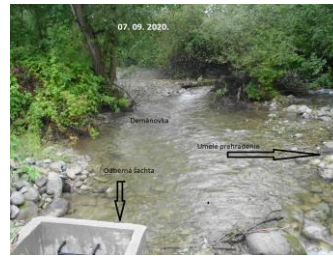

Cieľ:

- Zabezpečiť dobrý stav vôd
- Zosúladiť požiadavky VZ a § 5a NV SR č. 269/2010 Z. z. tak, aby boli vykonateľné v praxi
 - kategórie ČOV
 - minimálne účinnosti čistenia
 - lokalita (CHVO, PHO)

Zákon č. 525/2023 Z. z.

- **Vodný zákon (č. 364/ 2004 Z. z.)**
- **§ 79 ods. 7:** Poplatky za užívanie vôd vrátane poplatkov za odbery podzemných vôd na zavlažovanie poľnohospodárskej pôdy, sú príjmom SVP š. p.
- **79 ods. 8:** SVP š. p. koná
 - vo veciach určovania výšky poplatkov za užívanie vôd za kalendárny rok
 - určuje výšku preddavkov,
 - sleduje platenie preddavkov,
 - určuje výšku skutočných poplatkov,
 - vykonáva ročné zúčtovanie poplatkov,
 - vydáva výkaz o výške nedoplatkov alebo výške preplatiek
 - koná vo veciach vyberania a vymáhania týchto poplatkov a nedoplatkov

§ 79 ods. 9: Návrh na výšku poplatkov podáva na základe vlastného výpočtu ten, kto tieto vody užíva; ak nepredloží návrh na určenie výšky poplatkov v určenej lehote SVP š.p. vypočíta výšku poplatkov na základe povolenia podľa § 21 ods. 1 písm. b) prvého bodu alebo § 21 ods. 1 písm. c).

§ 79 ods. 10: SVP š.p. je oprávnený, na účely určovania alebo preverovania výšky poplatkov, vykonávať kontrolu skutočného odoberania podzemných vôd alebo vypúšťania odpadových vôd alebo osobitných vôd alebo geotermálnych vôd do povrchových vôd alebo vypúšťania odpadových vôd do podzemných vôd alebo vykonávať kontrolné odbery a rozbery vzoriek vypúšťaných odpadových vôd v priebehu kalendárneho roka

Zákon č. 525/2023 Z. z.

- Zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde, a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

~~• § 3 písm. e) „poplatky za vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd a poplatky za odber podzemnej vody mimo odberu jednoduchými zariadeniami na odber vody,~~

- **§ 15g** prechodné ustanovenie

Nové prechodné ustanovenie sa zaviedlo z dôvodu, aby aj po zmene zákona bolo zabezpečené, že úhrada nákladov správcovi vodohospodársky významných vodných tokov za sledovanie správnosti výpočtu, určovanie výšky poplatkov, výkon kontroly v rámci odberov podzemných vôd a poplatkov za *vypúšťanie odpadových vôd bude zabezpečená*

Zákon č. 525/2023 Z. z.

- **Zákon č. 305/2018 Z. z. o chránených vodohospodárskych oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých**
- *Vzhľadom na potrebu zabezpečenia obrany a bezpečnosti SR a na nepriaznivú geopolitickú situáciu v Európe sa MO SR zaoberalo novými požiadavkami vyplývajúcimi z členstva SR v NATO, medzi ktorými sú aj požiadavky na investičné akcie vo vojenských obvodoch. Obmedzenia a zákazy výstavby a iných činností v chránených vodohospodárskych oblastiach vyplývajúce zo zákona č. 305/2018 Z. z. by znamenali obmedzenie plnenia stanovených úloh vo vzťahu k zabezpečeniu obrany a bezpečnosti štátu a plnenia záväzkov vyplývajúcich z členstva SR v NATO*
- **§ 3 ods. 5:** Obmedzenia a zákazy činností podľa odsekov 1 až 3 sa po dohode Ministerstva obrany Slovenskej republiky a Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo životného prostredia“) nevzťahujú na činnosti na obranu štátu vo vojenských obvodoch a územiach potrebných na zabezpečenie úloh obrany štátu alebo slúžiacich na zabezpečenie úloh obrany štátu, ktoré spravuje Ministerstvo obrany Slovenskej republiky alebo právnická osoba v jeho zakladateľskej pôsobnosti alebo zriaďovateľskej pôsobnosti, s prihliadnutím na ochranu povrchových vôd a podzemných vôd prirodzene sa vyskytujúcich v chránenej vodohospodárskej oblasti.

NV SR č. 527/2023 Z. z., ktorým sa ktorým sa ustanovujú hranice chránených oblastí prirodzenej akumulácie vôd

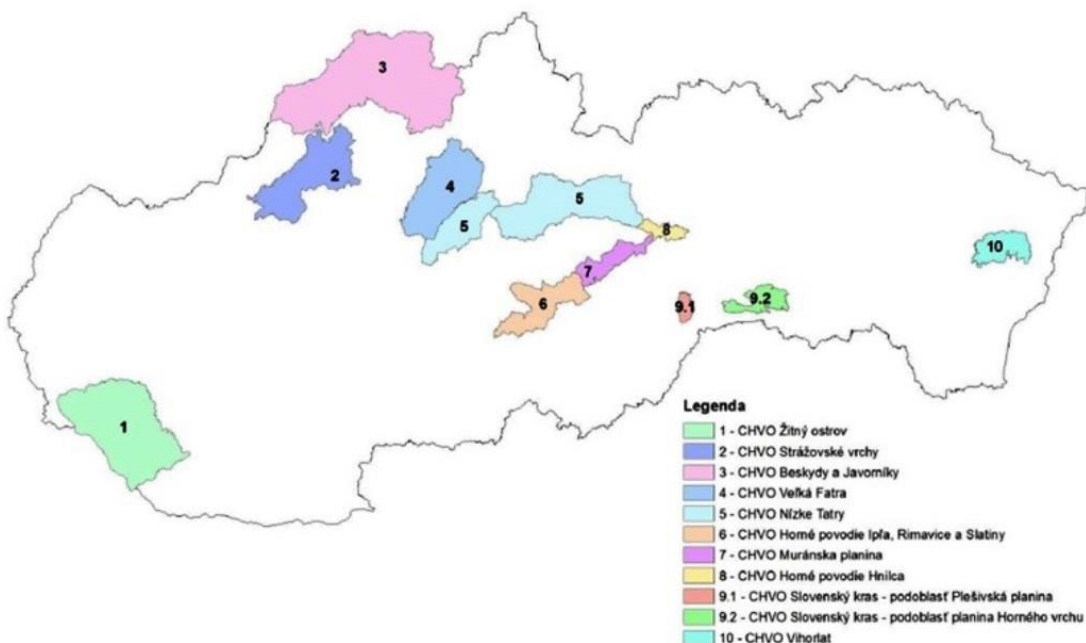
Vymedzenie hraníc jednotlivých CHVO

Súčasťou tohto nariadenia je vrstva hraníc CHVO vo forme ukladacej služby WMS a zobrazovacej služby WMS

[\(https://www.minzp.sk/voda/chvo/\)](https://www.minzp.sk/voda/chvo/)

• Zrušené:

- NV SSR č. 46/1978 Zb. o CHVO Žitný ostrov
- NV SSR č. 13/1987 Zb. o niektorých CHVO

Účinnosť od 01.01.2024

NV SR č. 2/2004 Z.z.,

ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 755/2004 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška neregulovaných platieb, výška poplatkov a podrobnosti súvisiace so spoplatňovaním užívania vôd v znení neskorších predpisov

- ustanovuje výšku neregulovaných platieb, výšku poplatkov a podrobnosti súvisiacich so spoplatňovaním užívania vôd v znení nariadenia vlády č. 367/2008 Z.z. a 394/2016 Z. z. a 2/2024 Z. z. a 39/2024 Z. z.
- zmena osobitného účtu príjemcu poplatkov za užívanie vôd
- zníženie nárokov na štátny rozpočet zo strany SVP š. p.

Účinnosť od 15.01.2024

Zákon č. 277/2024 Z. z.

- Implementácia Reformy 1, čiastkové opatrenie 3: Podpora tepelných čerpadiel v rámci Komponentu 19 REPowerEU Plánu obnovy a odolnosti SR vyplývajúca z návrhu VYKONÁVACIEHO ROZHODNUTIA RADY zo 14. júla 2023, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie Rady z 13. júla 2021 o schválení a posúdení Plánu obnovy a odolnosti SR
- Účelom novely zákona je zabezpečiť odstránenie legislatívnych bariér pri využívaní systémov tepelných čerpadiel.
- V novele zákona sa okrem iného zavádza výnimka pre odbery podzemných vôd na účely využitia ich tepelného potenciálu formou oslobodenia od platenia platieb a poplatkov podľa § 78 a 79 vodného zákona.

Účinný od 25.10.2024

Tepelné čerpadlá

Rozdelenie tepelných čerpadiel podľa toho, odkiaľ odoberajú alebo kam ukladajú teplo:

- a) z/do podzemných vôd
- b) z/do horninového prostredia a podzemných vôd
- c) z/do povrchových vôd
- d) z/do horninového prostredia
- e) z/do vzduchu
- f) z/do odpadových vôd
- g) z/do geotermálnych vôd, prírodných liečivých a minerálnych vôd

Terminológia

- **Hydroenergetický potenciál vodného toku:** mechanická energia povrchovej vody produkovaná pohybom masy vody v prirodzenom koryte alebo v umelom koryte, ktorá sa využíva na výrobu elektrickej energie (§ 2 písm. ah)
- **Energetická voda:** voda odobratá na účely využitia jej hydroenergetického potenciálu vodného toku (§ 2 písm. ai)
- **Tepelný potenciál:** schopnosť vôd poskytnúť tepelnú energiu pre využitie tepelnými čerpadlami (§ 2 písm. ba)

Nakladanie s vodami

- aj využívanie tepelného potenciálu vôd (§ 17 ods. 1 písm. i)
- využívanie ich tepelného potenciálu bez ich priameho odberu /§ 21 ods. 1 písm. a) štvrtý bod - povrchové vody; § 21 ods. 1 písm. b) piaty bod - podzemné vody/
- osobitné užívanie vôd pre využitie ich tepelného potenciálu najviac na desať rokov (§ 21 ods. 4 písm. i)
- platné povolenie na nakladanie s vodami nezaručuje odber týchto vôd v povolenom množstve ani v potrebnej kvalite § (21 ods. 6)

Povoľovanie odberu podzemnej vody

(§ 21 ods. 10) OŠVS pri povoľovaní osobitného užívania podzemnej vody (odber vody, zavlažovanie a odvodňovanie pozemkov vodnými stavbami; používanie podzemných vôd pri ťažbe alebo úprave piesku, štrku alebo iných nevyhradených nerastov; využívanie ich tepelného potenciálu bez ich priameho odberu) viazaný výsledkami predchádzajúceho zisťovania

- **Predchádzajúce zisťovanie** vykonáva iba oprávnená osoba podľa geologického zákona so zameraním na:
 - preskúmanie a zhodnotenie hydrogeologických pomerov príslušnej oblasti,
 - zhodnotenie samočistiacich schopností pôdy a horninového prostredia danej lokality v konkrétnej oblasti,
 - preskúmanie a zhodnotenie možných rizík znečistenia a zhoršenia kvality podzemných vôd.

Povoľovanie vypúšťania odpadových vôd do podzemných vôd

(§ 37 ods. 7) na základe priaznivých výsledkov predchádzajúceho zisťovania môže OŠVS povoliť vypúšťanie osobitných vôd alebo odpadových vôd, ktoré vznikli využitím tepleného potenciálu vôd do toho istého hydrogeologického kolektora, z ktorého sa odobrali, za predpokladu, že takéto vypúšťania nebudú ústupkom vzhľadom na dosiahnutie environmentálnych cieľov stanovených pre tento útvar podzemnej vody

Odpadová voda: je voda použitá v obytných, výrobných, poľnohospodárskych, zdravotníckych a iných stavbách a zariadeniach alebo v dopravných prostriedkoch, pokiaľ má po použití zmenenú kvalitu (zloženie alebo teplotu) (§ 2 písm. j)

Vodné stavby

- stavby umožňujúce využívanie tepelného potenciálu povrchových vôd alebo podzemných vôd

(§ 52 ods. 1 písm. I)

- vlastník takejto vodnej stavby je povinný udržiavať vodnú stavbu v riadnom stave a zabezpečovať jej údržbu a prevádzku tak, aby nespôsobila zhoršenie stavu útvarov podzemných vôd alebo povrchových vôd, neohrozila bezpečnosť osôb, majetku a vodohospodárskych a iných právom chránených záujmov

(§ 53 ods. 3)

Vyvlastňovanie pozemkov pod vodnými stavbami

Pozemky, ktoré nie sú vo vlastníctve štátu a v správe správcu vodohospodársky významných vodných tokov, správcov drobných vodných tokov alebo právnickej osoby zriadenej alebo založenej štátom, ktorá spravuje vodné stavby podľa § 52 ods. 1 písm. a), b), c) a g) vo vlastníctve štátu z dôvodu, že dosiaľ nedošlo k ich majetkovoprávnemu usporiadaniu a nachádzajú sa pod vodnou stavbou podľa § 52 ods. 1 písm. a), b), c) a g) vo vlastníctve štátu, možno vo verejnom záujme vyvlastniť. Vyvlastňovacie konanie sa začína na návrh príslušného správcu vodnej stavby, pričom návrh na vyvlastnenie práv k takýmto pozemkom môže podať v mene štátu príslušný správca^{61ac)} vodnej stavby do 31. decembra 2045.

§ 52a)

Oslobodenia od platenia platieb a poplatkov

povinnosť platiť poplatky sa nevzťahuje na odbery podzemných vôd pri odberoch na účely využitia ich tepelného potenciálu, ak sa následne vypúšťajú do podzemných vôd, okrem odberov geotermálnych vôd

§ 79 ods. 3 písm. i)

Iné ustanovenia

- upresnenie práv a povinností osôb vykonávajúcich hlavný štátny vodoochranný dozor
(§ 67 ods.4)
- zabezpečenie postavenie účastníka konania pre správcu vodného toku aj pri konaniach dotýkajúcich sa podzemných vôd
(§ 73 ods. 3 prvá veta)

- doplnenie skutkovej podstaty priestupku využívania tepelného potenciál povrchových vôd alebo podzemných vôd bez povolenia OŠVS alebo v rozpore s ním
(§ 77 ods. 1 písm. o)

Ďakujeme za pozornosť

